

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN LƯU Ý TRONG THU THẬP THÔNG TIN TỔNG ĐIỀU TRA KINH TẾ GIAI ĐOẠN II

Vũ Thị Thu Thủy

Cục trưởng Cục Thu thập dữ liệu và Ứng dụng CNTT thống kê - Tổng cục Thống kê

Tổng điều tra kinh tế năm 2021 là cuộc Tổng điều tra kinh tế lần thứ 6 tại Việt Nam nhằm cung cấp thông tin toàn diện về tình hình sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp, hợp tác xã; đơn vị sự nghiệp; cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể và các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng trên cả nước. Cuộc Tổng điều tra kinh tế lần đầu tiên được thực hiện tại Việt Nam vào năm 1995 và cuộc Tổng điều tra kinh tế lần gần đây nhất được thực hiện vào năm 2017.

Tổng điều tra kinh tế năm 2021 được thực hiện trong hai giai đoạn: (i) Giai đoạn I (từ ngày 01/3 đến ngày 30/5/2021) thực hiện thu thập thông tin toàn bộ các doanh nghiệp, hợp tác xã; đơn vị sự nghiệp; hiệp hội; (ii) Giai đoạn II (từ ngày 01-30/7/2021) thực hiện thu thập thông tin toàn bộ các cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể và các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng. Nội dung thông tin cần thu thập của Tổng điều tra kinh tế giai đoạn II bao gồm: Kết quả sản xuất kinh doanh (viết gọn là SXKD) phân tổ chi tiết theo các đơn vị hành chính và theo phân ngành kinh tế; số lượng, quy mô và lao động của các đơn vị điều tra; mức độ ứng dụng công nghệ thông tin;...

Tổng điều tra kinh tế giai đoạn II đối với các cơ sở sản xuất kinh doanh các thể, cơ sở tôn giáo,

Đội ngũ điều tra viên hướng dẫn cán bộ Công ty TNHH một thành viên Cấp nước Cao Bằng kê khai và hoàn thiện phiếu điện tử điều tra theo quy định

tín ngưỡng có một số điểm mới, thay đổi so với Tổng điều tra kinh tế năm 2017, cụ thể:

- Đối tượng của Tổng điều tra kinh tế năm 2021 bao gồm cả các cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể không có địa điểm kinh doanh cố định (năm 2017 các cơ sở này chỉ được lập bảng kê mà không được điều tra thu thập thông tin). Do vậy, khối lượng các đơn vị điều tra trong Tổng điều tra kinh tế năm 2021 tăng hơn so với năm 2017 do cả hai yếu tố: Do thay đổi phương pháp và do tình hình phát triển sản xuất kinh doanh.

- Thu thập thông tin của các cơ sở theo hướng tiếp cận ngành

sản phẩm thay vì ngành kinh tế, do vậy việc xác định ngành kinh tế và mã ngành kinh tế tương ứng đảm bảo chính xác hơn. Hơn nữa, do ứng dụng công nghệ thông tin nên điều tra viên có thể thực hiện việc xác định ngành sản phẩm dựa trên phần mềm tra cứu tự động từ thông tin mô tả sản phẩm, điều này giúp cho việc ghi mã được nhanh hơn và kịp thời phục vụ việc khai thác các thông tin chuyên sâu về từng chuyên ngành.

- Ứng dụng triệt để công nghệ thông tin trong các công đoạn của Tổng điều tra từ công việc rà soát, cập nhật bảng kê đến việc thu thập thông tin tại địa bàn và công tác

kiểm tra, giám sát điều tra... giúp nâng cao chất lượng thông tin, rút ngắn thời gian điều tra và xử lý số liệu.

Cho đến thời điểm này, Ban Chỉ đạo Tổng điều tra kinh tế Trung ương đang tiếp tục phối hợp với các Ban Chỉ đạo tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương khẩn trương hoàn tất công tác chuẩn bị Tổng điều tra, đảm bảo thực hiện thu thập thông tin tại địa bàn theo đúng tiến độ; đồng thời khắc phục khó khăn để thích ứng với diễn biến phức tạp của dịch Covid-19 đảm bảo phòng dịch an toàn.

Thực hiện Tổng điều tra kinh tế giai đoạn II trong tháng 7/2021 đối với các cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể, cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng cần đặc biệt lưu ý một số điểm chính sau:

1. Đảm bảo an toàn cho lực lượng tham gia điều tra và các đơn vị thực hiện điều tra trong bối cảnh diễn biến phức tạp của dịch Covid-19

Tổng điều tra kinh tế giai đoạn II diễn ra trong bối cảnh tình hình dịch Covid-19 đang diễn biến rất phức tạp ở một số địa phương và diễn biến khó lường ở tất cả các địa phương còn lại trong cả nước; việc tiếp xúc trực tiếp được khuyến cáo hạn chế để tránh lây nhiễm dịch. Trong khi đó, phương án Tổng điều tra kinh tế giai đoạn II yêu cầu một điều tra viên thực hiện thu thập thông tin của nhiều đơn vị điều tra (trung bình là 205 cơ sở/điều tra viên) với hình thức thu thập thông tin là gặp và hỏi đáp trực tiếp. Do vậy, để đảm bảo thực hiện theo đúng phương án Tổng điều tra, đồng thời đảm bảo an toàn cho lực lượng tham gia điều tra (gồm giám sát viên và điều tra viên) và các cơ sở là đối tượng điều tra, Ban Chỉ đạo Tổng điều tra các cấp cần hướng dẫn thực hiện thu thập

thông tin phù hợp với yêu cầu phòng chống dịch tại địa phương.

Ban Chỉ đạo Tổng điều tra các cấp tại địa phương cần trao đổi với Ban Chỉ đạo Tổng điều tra Trung ương về những trường hợp đặc thù, có nguy cơ ảnh hưởng đến mức độ an toàn của những người tham gia điều tra để thống nhất hướng dẫn thực hiện trong thời gian thu thập thông tin tại địa bàn.

2. Xác định đúng cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể và bổ sung trong danh sách điều tra (nếu phát sinh)

Nhận diện đúng một đơn vị điều tra (cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể) đóng vai trò quan trọng trong việc thống kê số lượng cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể cũng như tình hình sản xuất kinh doanh của cơ sở đó.

Trong quá trình thu thập thông tin có thể xảy ra tình trạng: Xuất hiện các cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể chưa được liệt kê trong danh sách đơn vị điều tra tại một địa bàn điều tra được phân công. Trong trường hợp này, điều tra viên cần nắm rõ quy định việc xác định thể nào là một cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể để xác định xem có đúng là cơ sở này chưa được liệt kê trong danh sách hay chưa; đồng thời thông báo cho giám sát viên để bổ sung trong hệ thống phục vụ cập nhật danh sách đơn vị điều tra và thực hiện thu thập thông tin.

3. Mô tả đúng sản phẩm và chọn đúng mã ngành sản phẩm

Việc ghi mã ngành sản phẩm do điều tra viên thực hiện sử dụng công cụ tra cứu ngành tự động trên phần mềm điều tra, do vậy điều tra viên cần đặc biệt lưu ý cách mô tả sản phẩm và lựa chọn mã ngành cho chính xác.

Việc chọn đúng mã ngành là đặc biệt quan trọng trong việc thu thập các thông tin tiếp theo

của phiếu hỏi, đảm bảo phản ánh đúng tình hình sản xuất kinh doanh của các cơ sở.

4. Hiểu rõ câu hỏi điều tra và sử dụng thành thạo phần mềm điều tra

Tổng điều tra kinh tế đã ứng dụng triệt để công nghệ thông tin trong các công đoạn của Tổng điều tra, đặc biệt công đoạn thu thập thông tin tại địa bàn. Ngoài việc hiểu rõ, hiểu kỹ các câu hỏi, có kỹ năng khai thác thông tin của phiếu hỏi thì điều tra viên cần sử dụng thành thạo phần mềm điều tra, có thiết bị di động và tuân thủ các quy định về sử dụng thiết bị di động trong quá trình thu thập thông tin. Đặc biệt, cần đảm bảo bảo mật thông tin điều tra và đảm bảo an toàn dữ liệu trong suốt quá trình tham gia điều tra.

Sau khi hoàn thành công việc thu thập thông tin tại địa bàn 20 ngày cần xóa bỏ chương trình điều tra khỏi thiết bị di động.

5. Tăng cường kiểm tra số liệu trực tuyến trên các phần mềm của Tổng điều tra

Do ứng dụng công nghệ thông tin trong quá trình thu thập thông tin tại địa bàn nên dữ liệu điều tra sẽ được đồng bộ lên máy chủ hàng ngày. Do vậy, Tổng điều tra kinh tế cho phép thực hiện việc kiểm tra số liệu trực tuyến đồng thời cùng với quá trình thu thập thông tin.

Bên cạnh hình thức giám sát, kiểm tra số liệu trực tiếp tại địa bàn điều tra, các giám sát viên cần thực hiện kiểm tra số liệu hàng ngày trên Trang điều hành tác nghiệp của Tổng điều tra đảm bảo dữ liệu được kiểm tra và hoàn thiện song song cùng với quá trình thu thập dữ liệu tại địa bàn. Giám sát viên thông tin ngay cho các điều tra viên về các lỗi đã được kiểm tra để thực hiện xác minh và hoàn thiện phiếu./.